

ฉบับ

ด่วนที่สุด

ที่ วท (ปคร) ๐๒๑๑/๕๕๖

กระทรวงวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี

ถนนพระราม ๖ ราชเทวี กทม. ๑๐๕๐๐

๒๕ สิงหาคม ๒๕๕๗

เรื่อง รายงานสถานการณ์การส่งออกยางพาราไทย พร้อมข้อเสนอแนะกิจกรรมส่งเสริมการขายไปตลาดต่างประเทศ

เรียน เลขาธิการคณะกรรมการรักษาความสงบแห่งชาติ

อ้างถึง สำเนาหนังสือสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ด่วนที่สุด ที่ นร ๐๕๐๖/ว(ล) ๑๔๐๐๑

ลงวันที่ ๑๕ สิงหาคม ๒๕๕๗

ตามที่สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีขอให้กระทรวงวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีเสนอความเห็นในส่วนที่เกี่ยวข้องเพื่อประกอบการพิจารณาของคณะกรรมการรักษาความสงบแห่งชาติ เรื่อง รายงานสถานการณ์การส่งออกยางพาราไทย พร้อมข้อเสนอแนะกิจกรรมส่งเสริมการขายไปตลาดต่างประเทศ ความละเอียดแจ้งแล้ว นั้น

กระทรวงวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี พิจารณาแล้ว มีข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะต่อรายงานสถานการณ์การส่งออกยางพาราไทยพร้อมข้อเสนอแนะกิจกรรมส่งเสริมการขายไปตลาดต่างประเทศ ดังนี้

๑. รายงานสถานการณ์การส่งออกยางพาราไทย

จากข้อมูลมูลค่าการส่งออกยางธรรมชาติของประเทศไทย ตั้งแต่ปี ๒๕๕๕ จนถึงปัจจุบัน พบว่า มีแนวโน้มลดลงอย่างต่อเนื่อง สอดคล้องกับสถานการณ์ทางเศรษฐกิจของโลกที่กำลังชะลอตัวลง ซึ่งเป็นผลกระทบจากสงครามในยุโรปตะวันออกและสถานการณ์โรคระบาดในทวีปแอฟริกา สำหรับประเทศจีนซึ่งเป็นคู่ค้ายางพารารายใหญ่ของประเทศไทย โดยยางพาราที่ประเทศจีนนำเข้าส่วนใหญ่จะนำไปผลิตเป็นยางรถยนต์ รองลงมาคือการผลิตถุงมือยาง ทั้งนี้ ปัจจุบันประเทศจีนมีการปลูกยางพาราเพื่อตอบสนองความต้องการของตลาดภายในประเทศ โดยมีการปลูกยางพาราในแคว้นสิบสองปันนาและมณฑลยูนนาน และให้การสนับสนุนการเพาะปลูกยางพาราในสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว (สปป.ลาว) มากถึงล้านไร่ ซึ่งประเทศจีนจะรับซื้อยางพาราจาก สปป. ลาว ทั้งหมด ดังนั้น หน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการกำหนดนโยบายยางพาราของประเทศไทยจึงควรตระหนักต่อสถานการณ์การส่งออกยางพาราของประเทศไทยไปประเทศจีน หากประเทศจีนมีศักยภาพในการผลิตยางพาราเพื่อตอบสนองต่อความต้องการภายในประเทศแล้ว สถานการณ์การส่งออกยางพาราของประเทศไทยในประเทศจีนอาจได้รับผลกระทบอย่างมีนัยสำคัญ รัฐบาลควรเร่งดำเนินการวางมาตรการเพื่อลดผลกระทบต่อมูลค่าการส่งออกยางพาราของประเทศไทยในอนาคตด้วย

๒. ข้อเสนอแนะกิจกรรมส่งเสริมการขายไปตลาดต่างประเทศ

เห็นด้วยกับความคิดริเริ่มของกระทรวงพาณิชย์ในการส่งเสริมการขายยางพาราและผลิตภัณฑ์ยางพาราของประเทศ เนื่องจากผู้ประกอบการไทยส่วนใหญ่ (ร้อยละ ๙๐) เป็นผู้ประกอบการขนาดกลางและขนาดเล็ก ซึ่งยังขาดความสามารถทางการตลาดที่จะช่วยให้สามารถขยายการผลิตผลิตภัณฑ์ยางพาราได้เพิ่มขึ้น โดยเมื่อเปรียบเทียบกับประเทศมาเลเซียที่มีการช่วยเหลือและสนับสนุนผู้ประกอบการผลิตผลิตภัณฑ์ยางพาราอย่างเป็นรูปธรรม เป็นผลให้มาเลเซียเป็นผู้ผลิตถุงมือส่งออกมาก เป็นอันดับ ๑ ของโลก ฉะนั้น หากคณะกรรมการรักษาความสงบแห่งชาติสามารถช่วยผู้ประกอบการไทยทางด้านการหาตลาดได้อย่างเป็นรูปธรรมเช่นเดียวกับมาเลเซียก็จะช่วยให้ผู้ประกอบการไทยสามารถเพิ่มการผลิตผลิตภัณฑ์ยางพาราได้

/อย่างไรก็ตาม ...

อย่างไรก็ตามมีข้อคิดเห็นเพิ่มเติม ดังนี้

๒.๑ ข้อเสนอแนะระยะสั้น

๑) การแสวงหาตลาดใหม่ในประเทศที่ยังไม่เป็นคู่ค้าสำคัญของไทยเป็นสิ่งที่พึงกระทำ เช่น ประเทศรัสเซียหรือยุโรปตะวันออก แต่สำหรับประเทศอินเดียอาจคาดหวังได้ไม่มากนัก เนื่องจากอินเดียก็สามารถผลิตยางพาราได้มากเช่นกัน (เป็นอันดับ ๔ ของโลก) และมีนโยบายที่จะพึ่งตนเองในด้านการผลิตยางพาราเพื่อใช้ในประเทศ

๒) การซื้อขายยางพารากับประเทศจีน ผู้ผลิตไทยได้ดำเนินการมากอยู่แล้ว โดยที่จีนเป็นผู้นำเข้ายางพาราจากประเทศไทยมากที่สุด ฉะนั้นผู้ประกอบการไทยจึงน่าจะทราบตลาดจีนตลอดจนช่องทางการทำธุรกิจที่อยู่แล้ว แต่เนื่องจากรัฐบาลจีนมีการส่งเสริมการผลิตยางพาราในประเทศและส่งเสริมการปลูกยางใน สปป.ลาว ซึ่งในอนาคตจะกระทบกับการนำเข้ายางพาราของจีน จึงจำเป็นต้องวางมาตรการรองรับในเรื่องนี้อย่างเร่งด่วน

๓) โครงการ Rubber City ร่วมกับมาเลเซีย เพื่อหวังผลให้เกิดการใช้ยางพาราในการผลิตผลิตภัณฑ์มากขึ้น อาจไม่เกิดผลมากอย่างที่คาดหวัง เนื่องจากผู้ประกอบการผลิตผลิตภัณฑ์ยางพาราในไทย ร้อยละ ๖๐ อยู่ในกรุงเทพฯ และปริมณฑล และอีกร้อยละ ๒๐ อยู่ในภาคกลาง ผู้ประกอบการใหม่ที่จะเข้าไปตั้งโรงงานใน Rubber City อาจจะมีไม่มาก อีกทั้ง การควบคุมอุตสาหกรรมยางพาราตั้งแต่ต้นน้ำถึงปลายน้ำ อาจดำเนินการได้โดยไม่ต้องมี Rubber City ปัจจุบันความเชื่อมโยงระหว่างอุตสาหกรรมภาคส่วนต่างๆ ยังไม่เกิดขึ้น เนื่องจากขาดเจ้าภาพในการบริหารจัดการอุตสาหกรรมยางพาราของประเทศอย่างมีเอกภาพ การแก้ไขให้มีเจ้าภาพในการดำเนินการดังกล่าวน่าจะมีควมจำเป็นมากกว่า

๔) การจัด International Rubber Conference ในประเทศไทยเพื่อสนับสนุนให้ประเทศไทย เป็นศูนย์กลางยางพาราของโลกอย่างแท้จริง ซึ่งน่าจะช่วยให้เกิดธุรกิจด้านยางพาราเพิ่มขึ้นในประเทศไทย

๒.๒ ข้อเสนอแนะระยะกลาง-ยาว

เห็นชอบกับข้อเสนอแนะกิจกรรมส่งเสริมการขายยางพาราไปต่างประเทศ ในระยะกลาง-ยาว ทั้ง ๓ ข้อ ตามที่กระทรวงพาณิชย์เสนอ โดยเฉพาะอย่างยิ่งกิจกรรมในกิจกรรม (๑) ปรับเปลี่ยนยุทธศาสตร์ยางพาราแห่งชาติ เพื่อสนับสนุนอุตสาหกรรมกลางน้ำและปลายน้ำ ให้สามารถส่งออกสินค้าจากยางพาราที่มีมูลค่าเพิ่มสูง และ (๒) ส่งเสริมการวิจัยและพัฒนา (R&D) พร้อมกำหนดมาตรฐานต่างๆ เพื่อเพิ่มขีดความสามารถของผู้ประกอบการไทย และการจัดตั้งศูนย์ทดสอบยางล้อรถ เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตของผู้ประกอบการไทยให้มากขึ้น ลดต้นทุนการประกอบธุรกิจ และการพัฒนาเพิ่มมูลค่าของผลิตภัณฑ์ยางพารา มีความสอดคล้องกับการดำเนินงานขับเคลื่อนนโยบายและแผนวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยีและนวัตกรรมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑ (พ.ศ. ๒๕๕๕ - ๒๕๖๔) ยุทธศาสตร์ที่ ๒ การเพิ่มขีดความสามารถ ความยืดหยุ่น และนวัตกรรมในภาคเกษตร ผลิตและบริการด้วยวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยีและนวัตกรรม (วทน.) ประกอบด้วยกลยุทธ์ที่ ๒.๑ วทน. เพื่อการยกระดับความสามารถในการเพิ่มประสิทธิภาพและผลิตภาพรายสาขา กลยุทธ์ที่ ๒.๒ วทน. เพื่อการสร้างมูลค่าเพิ่ม สร้างคุณค่าและนวัตกรรมรายสาขา และกลยุทธ์ที่ ๒.๓ การส่งเสริมการวางแผนและการปรับตัวต่อความเปลี่ยนแปลงและการกีดกันทางการค้า ทั้งนี้ มีข้อคิดเห็นเพิ่มเติม ดังนี้

๑) การปรับยุทธศาสตร์ยางพาราแห่งชาติให้สนับสนุนอุตสาหกรรมกลางน้ำและปลายน้ำมากขึ้น ควรทำให้เกิดได้จริงเป็นรูปธรรม เนื่องจากอุตสาหกรรมปลายน้ำคืออุตสาหกรรมที่สร้างมูลค่าเพิ่มของยางพาราได้อย่างแท้จริงและมีความเชื่อมโยงกับอุตสาหกรรมกลางน้ำอย่างใกล้ชิด

/เนื่องจาก ...

เนื่องจากอุตสาหกรรมผลิตผลิตภัณฑ์ยางในอนาคตจะมีความต้องการวัตถุดิบสำหรับการผลิต คือ ยางพาราที่มีคุณภาพดีมากขึ้น หากไม่มีการพัฒนาคุณภาพยางพารา อาจทำให้สูญเสียตลาดให้กับยางพาราสังเคราะห์ได้มากขึ้น

๒) การส่งเสริมและสนับสนุนการวิจัยและพัฒนาด้านยางพาราให้มากขึ้น และอย่างจริงจัง นั้น ควรต้องมีการปฏิรูปวิธีการส่งเสริมและสนับสนุนการวิจัยและพัฒนาด้านยางพาราของประเทศ เนื่องจากการวิจัยและพัฒนาจะช่วยเพิ่มความสามารถในการแข่งขันของประเทศโดยการช่วยเพิ่มประสิทธิภาพการผลิต ลดต้นทุนการผลิต และเพิ่มคุณภาพผลิตภัณฑ์ ตลอดจนการพัฒนาผลิตภัณฑ์ใหม่ และการสร้างตลาดของนวัตกรรมยางและผลิตภัณฑ์ยางพาราที่มีความหลากหลายมากขึ้น เพื่อสร้างจุดต่างและมูลค่าเพิ่มของสินค้าจากคู่แข่งประเทศต่างๆ และการส่งเสริมให้เกิดการนำนวัตกรรมไปสร้างสรรค์ให้เกิดอุตสาหกรรมยาง ที่สามารถเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันที่มีศักยภาพ เช่น อุตสาหกรรมวัสดุทางการแพทย์ วัสดุใหม่ที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม เฟอร์นิเจอร์ และที่นอนคุณภาพสูงชนิด memory foam เป็นต้น ซึ่งที่ผ่านมาการสนับสนุน ด้านการวิจัยและพัฒนา ยังไม่สามารถทำให้เกิดผลที่เป็นรูปธรรมได้

๓) ควรสนับสนุนให้ผู้ประกอบการผลิตภัณฑ์ยางพารามีศักยภาพในการแข่งขันในการผลิตผลิตภัณฑ์ยางสำเร็จรูปมากขึ้นเพื่อเพิ่มมูลค่าให้กับยางพาราในการส่งออก เช่น การส่งเสริมมาตรการทางด้านภาษีการกระตุ้นอัตราค่าแรงในการผลิตยางพารา เป็นต้น

๔) ควรมีการประชาสัมพันธ์ เพื่อส่งเสริมยางพาราของไทยในเวทีต่างประเทศ และสนับสนุนการตลาดด้านผลิตภัณฑ์ยางพาราในตลาดโลกให้มีการซื้อขายให้มากขึ้นด้วย

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาดำเนินการต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

(นายวีระพงษ์ แพสุวรรณ)

ปลัดกระทรวงวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี

ปฏิบัติราชการแทน

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี

สำนักงานปลัดกระทรวง

โทร. ๐ ๒๓๓๓ ๓๔๖๗

โทรสาร ๐ ๒๓๓๓ ๓๔๓๘

E-mail jindamas@most.go.th

ผู้ตรวจ
ผู้พิมพ์
ผู้ร่าง
๒